

Mi történik, ha az állam gazdasági társaságban részesedést örököl?

2022. január 1-től módosultak a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény rendelkezései az állam öröklésével kapcsolatban.

Amennyiben sem végrendeleti sem pedig törvényes örökös nincs, az örökhagyó halálának pillanatában a hagyatékot elfogadás vagy bármely más jogcselekmény nélkül a magyar állam szerzi meg. A Polgári Törvénykönyv értelmében ilyen esetben az állam a törvényes örökös, ami azt jelenti, hogy a hagyatékot nem utasíthatja vissza.

Mi történik, ha a gazdasági társasági részesedést az állam örökli?

Ha az állam gazdasági társaságban részesedést örököl, akkor először meg kell vizsgálni az adott társaságra vonatkozó irányadó jogszabályok és a társaság létesítő okirata alapján, hogy az állam egyáltalán beléphet-e tagként a társaságba, vagy csak elszámolásra tarthat igényt. Az állam ugyanis korlátlan felelősséget nem vállalhat, így például betéti társaság beltagja, közkereseti társaság tagja nem lehet. Ezekben az esetekben a társaság a részesedés ellenértékére tarthat csak igényt, a társaságba tagként nem léphet be.

A 2022. január 1-től hatályos cégtörvény módosítás értelmében, ha az állam örökli a társasági részesedést, akkor az állam nevében eljáró tulajdonosi joggyakorló (jelenleg a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.) kezdeményezheti a gazdasági társaság legfőbb szervének az összehívását a társaság ügyvezetőjétől. Teheti ezt annak érdekében, hogy az államot megillető részesedés helyzete rendeződön. Amennyiben ennek az ügyvezető 30 napon belül nem tesz eleget, akkor a tulajdonosi joggyakorló a cégbíróságtól kérheti, hogy 60 napon belüli időpontra hívja össze a legfőbb szerv ülését. Ezek a szabályok nem vonatkoznak a nyilvánosan működő részvénytársaságra, ott ugyanis a fenti problémák nem merülnek fel.

A cégtörvény 2022. január 1-ei módosítása arra is kitér, hogy ha az állam örököl egy olyan társaságban, amellyel szemben a cégbíróság törvényességi felügyeleti eljárást indított, vagy amely végelszámolás alatt áll, akkor az államot ki képviselheti. Ugyanis, ha az érintett gazdasági társaság működésképtelen, mert nincs vezető tisztségviselője, vagy az törvényes feladatait nem látja el, a vonatkozó szabályok szerint a cégbíróság törvényességi felügyeleti eljárást indíthat. Ha törvényességi felügyeleti eljárás alatt álló gazdasági társasági részesedést örököl az állam, akkor közérdekből, az állam öröklésére tekintettel indokolt, hogy az ilyen eljárásokban felügyelőbiztosként a csődtörvény szerinti állami felszámoló legyen kijelölve. Úgyszintén indokolt lehetővé tenni, hogy az állami örökléssel érintett társaságok végelszámolójaként a Cstv. szerinti állami felszámoló is eljárhasson.